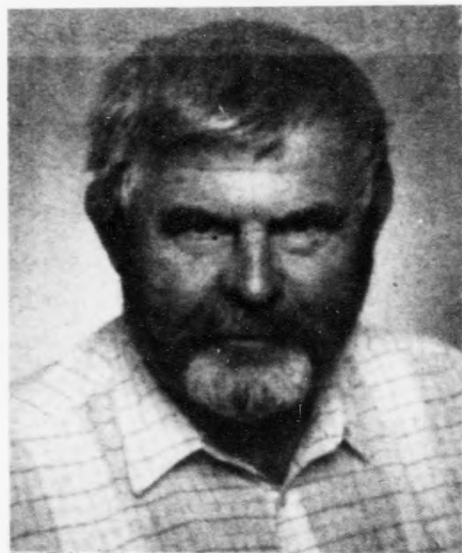

Talan um stuldur av grovasta slag

-Kanningar sum tær, ið Acadian Seracher hefur gjørt í føroyskum sjóoki, kunnu koma at kosta føroyska samfelagnum stórar upphæddir. Tær kunnu gera, at onnur stór seismisk feløg, sum hava víst føroyskum øki ans, nú eru minni áhugað, tí ein av teirra kappingarneytum longu hefur stolið týðandi upplýsingar. Harvið minkar virðið av eini kanning, sum føroyingar vilja hava aðrar at fara í gongd við, munandi. Eingin ivi er um, at skipið var innan fyri markið, og at talan tí er um ídn- aðarnjósnig. Hetta skrivar Sverre Dan Joensen, oljuserfrøðingur úr Bahrain. Tíðindablaðið Sástíðin hevur heitt á Sverra um at gera viðmerkingar til hend- ingina fríggjadagin, tá Hvidbjørnen kom fram á eitt útlenskt rannsóknarskip, sum ólógliga gjørdi kanningar á føroyskum øki.

Lørdag den 28. august på- greb det danske inspek- tionskib »Hvidbjørnen« det amerikanske seismiske skib »Acadia Searcher« i forbindelse med udførelse af seismiske målinger inden for den færøsk 200 sømle fiskerigrænse, på positionen 60 gr 22 min. nord og 6 gr 48 min. vest. Samtidig var den også inden for det område der i h. til bekendtgørelse i »Statsudende« den 7. maj 1985 er erklæret for »dansk (nu færøsk) højhedsret over den kontinentale søkkel«, inden for hvilket, der kræves »bevilling til udforskning og udnyttelse af naturforekomster«. D.v.s. »Acadian Searcher« har klart og tydeligt forbrudt sig mod interna- tionalt anerkendte afta- ler.

»Acadian Searcher« er delvis ejet af firmaet »Seacor Marine«, Louisiana, USA og delvis af »Digicon Geophysical«, Huston Texas, USA.

Da der er tale om et hyper-moderne »seismisk skib«, kan det overhovedet ikke have været i tvivl om i hvilken position, det har be- fundet sig, da det blev op- bragt.

Hvis et seismisk skib ikke ved hjælp af sit satellit- styrede navigations-system, og Decca-system, kan be- regne sin egen position inden for få meter, er den ueg- net til at indsamle data på åbent hav, der skal tjene til bestemmelse af prøvebor-inger. Der er med andre ord ikke nogen gyldig undskyldning for ikke at vide, hvor det befandt sig.

Spørgsmålet er så »hvor for befandt det sig på denne position, og hvorfor« udfør- te den »systematiske sei- smiske målinger« på deti stede.

Normalt pålidelige kilder oplyser, at den var i gang med et »spekulativt sei- smisk survey« vest for Sjet- land og at den havde en skriftlig arbejdsinstruks til

at udføre seismiske under- søgelser i dette område på »spekulativ basis«, og at denne tilladelse var god- kendt og underskrevet af de relevante engelske mynd- igheder.

At skibet havde de engel- ske myndigheders tilladelse til et »spekulativt seimisk survey« vil sige, at de engel- ske myndigheder giver firmaet, - eller det firma som tilladelsen er udstedt til - lov til uden betaling at sindsamle så mange data, de har lyst til, med det for- mål, at de kan »stykke en pakke sammen«, der giver så mange oplysninger om området, at det kan sælge »pakken« til olie-selskaber, der evt. er interesserede i at byde på fremtidige »explo- ration-koncessioner« for det pågældende område.

Ved et »spekulativt sur- vey« tager det seismiske fir- ma hele risikoen, for at der er tilstrækkelig interesse ved oliefirmaerne, til at salgsindtægterne kan dække

udgifterne i forbindelse med indsamlingen af oplys- ningerne.

Denne risiko formind- kes væsentligt, hvis det seismiske firma kan »levere de seismiske måleresultater fra de ulstødede områder, idet oliefirmaerne derved får et meget bedre helheds- billede af området, så de ikke behøver at »enterpole- re grænseområderne«, men kender de »virkelige for- hold«. Yderligere får olie- firmaerne et materiale, der dækker et meget større om- råde, hvorfor de er villige til at betale mere for »den på- gældende pakke«.

Til gengæld vil de pågær- dende olie-firmaer ikke va- re interesserede i at købe »de samme oplysninger« fra et seimisk firma, der på et se- nere tidspunkt fra de færø- ske myndigheder får tilladelse til et »spekulativt survey« i det færøske undergrunds- område.

Yderligere kan den første pakke, der ikke er »lvidst

gørende for det totale færø- ske område« måske reducere nogle af oliefirmaerne, inte- resse for at indkøbe seimiske oplysninger fra den »re- sterende« del af det færøske område, og derved reducere antallet af potentielle olie- udforsknings firmaer for den færøske undergrund.

Det er med andre ord tale om et groft tsvet af infor- mationer fra Færøerne (Industrispyonage).

Det uheldige og farlige er umiddelbart, at medens »Aca- dian Searcher« og andre seismiske fartøjers »autoriserede industrispyonage« kun kan give de pågældende seismiske firmaer en »lille- ekstrandtægt, løber Færø- erne en meget stor risiko for, at firmaer, der i foråret var interesserede i at udføre »spekulativt survey« på den færøske kontinentale søk- kel«, trækker sig tilbage, fordi andre »autoriserede« seismiske firmaer allerede har stjålet og videregivet så mange oplysninger, at der ikke mere er nogen kom- mercial baggrund for et »spekulativt survey«.

D.v.s. Færøerne må selv be- tale for det seismiske survey for største partiet, at det færø- ske område. Medens res- ten af oplysningerne er i Færøerne måske henvist til at »købe underhånden« fra de seismiske firmaer, der oprindeligt har stjålet oplys- ninger fra Færøerne. Det det trods alt vil være billige- re for Færøerne end at betale for et helt nyt seimisk sur- vey.

Blot for at give et indtryk af, hvad der står på spil, kan jeg oplyse om at et »sei- smisk detail survey« af hele det færøske område »med tilhørende analyser« vil koste i størrelsesordenen 1/2 til 2 milliarder kroner, så det er ikke småpenge, der er tale om, hvis »industri-spyo- nagen« forhindrer et »spe- kulativt survey«.

Hvad er et »spekulativt survey«

Visse store »velkvalifiserede seismiske firmaer« kan arrangere »seismiske under- søgelser af hele det færø- ske område« uden at Færøerne skal betale nogen form for »cash« - Færøerne vil endda løbende modtage et vist procentvis beløb af salgsprovenuet, efterhån- den som det seimiske firma får solgt de indsamlede oplysninger til det forskelli- ge olie-firmaer.

Den eneste betingelse for en sådan »no pay« sei- smisk-aftale, er at det på- gældende firma får »en eksklusiv aftale om eneret- ten til indsamling og salg af seimiske data for hele det færøske område«.

Det må da kaldes »engod helheds-løsning«.

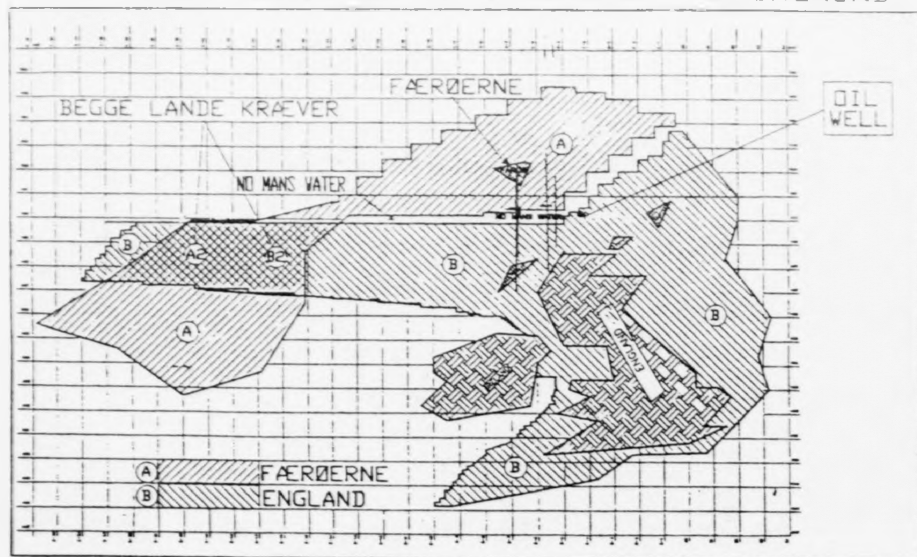
Der er med andre ord store penge involveret i kun at udstøde »en og kun en seimisk tilladelse«.

Straffe foran- staltninger og udstødelse af tilladelser

I h. til min mening er det ikke tilstrækkeligt, blot at udvise de seimiske skibe, der operer inden for det færø- ske område, idet de sand- synligvis allerede har be- handlet alle de ulovligt ind- samlede »tyvekoster«, og gemt dem væk, klar til vide- resalg, derfor bør skibet og det seimiske udstyr besla- glægges, - i det mindste indtil alle forhold er blevet grundigt undersøgt og ver-ificeret - og denne procedu- re bør bevist tage meget lang tid, yderligere bør en seimisk-specialist tilkal- des, for at »slettes« de ulov- ligt indsamlede data. Skibet bør ikke forlade havnen før der har været en »politisag« - eller retssag«. Altsammen meget udskrævende.

Når det seimiske skib er klar over, at det vil koste en

KORT OVER GRÆNSER FOR FÆRØERNES UNDERGRUND

masse «uproduktiv liggja úti», vil det helt automatisk «kolne interessen for gentagelsesforsøg».

Den juridiske baggrund for de ovenfor «forelåede forsinkelser manøvre» bør naturligvis undersøges nøje i samarbejde med bl.a. Árna Ólafsson, kulbrinte-udvalget, det danske myndigheder, landsstyret og langet, således, at det juridiske grundlag er 100% korrekt, og således, at «Hvidbjørnen» og andre autoriteter nøjagtigt ved, hvad de skal gøre og hvilke juridiske beføjelser de har, næste gang de kommer ud for et seismisk skib på færøsk grund.

Hvem skal udstede tilladelse i de forskellige typer områder

I denne forbindelse kunne det måske være godt at få slået helt fast, hvem og hvor mange parter, der er nødvendige for at en seismisk tilladelse skal være gyldig inden for de forskellige områder angivet på vedlagte kort over Færøernes undergrund:

Hvem skal give tilladelse til seismiske undersøgelser i følgende former for områder:

- I: «No mans water» er det A: Færøerne B: England C: Begge

- II: Det «fælles» område: (korrdøren) (A&B): A: Både Færøerne og England B: Har begge lande «veto-ret» C: Island og/eller Irland har de indsigelses ret III: Syd for «korrdøren» «A 3»: A: Færøerne B: Irland

Dele af spørgsmålet som sikkert bedst kan besvares af Árna Ólafsson.

Kontinuerlig inspektion

De var utrolig heldigt, at «Acadian Seacher» planlagte månedlange seismiske «uautoserede seismiske survey» blev afsløret af «Hvidbjørnen».

Men så vidt jeg har forstået, skete afsløringen ved et «svineheld» og det var ikke udslaget af en «fælde» udlagt med militær pressision.

Nu er spørgsmålet hvor mange tilfælde af «uautoserede seismiske industrispyonager» har der været i løbet af de sidste fire måneder, hvor der har ligget 3-5 seismiske skibe i farvandet rundt Færøerne?

Var det det første forsøg eller var det forsøg nr. 200? Ingen vil sandsynlig kunne besvare dette spørgsmål. For ingen har sandsynligvis

i de forløbne 4 måneder ført tilsyn med disse skibes evt. overskendelser af den færøske fiskeri- og undergrund grænserne.

En artikel i «Sostalurinn» d. 5. maj 93 advarede jeg imod «uautoserede seismiske undersøgelser i det færøske område» og opfordrede til at man fra nu af førte konstant kontrol med, at de pågældende seismiske skibe ikke «forvildede sig» ind på færøsk område, og foretog «uautoserede seismiske målinger, da dette kunne få alvorlige økonomiske følger for Færøerne».

I et interview i «Sostalurinn» den 8. maj 1993 giver chefgeolog Stefan Hultberg udtryk for, at min opfordring til de færøske myndigheder og fartøjer til at holde øje med, at de udenlandske seismiske skibe, der for tiden befinder sig umiddelbart uden for den «færøske fiskeri-grænse» ikke udfører «uautoserede målinger» på det færøske område, er total «spild af tid».

I mit svar i Sostalurinn d. 27. maj 93 svarede jeg: «Baggrunden for denne forskel i vore opfattelser er, at et langt liv inden for internationalt arbejde, har lært mig, at «blind tillid» ikke er en god «management-stil», og at «sund skepsis» i almindelighed er nødvendig for at forebygge «ubehageligheder».

For mig er muligheden for udstedelsen af «en eksklusiv-aftale om seismiske målinger», en så betydningfuld mulighed, for en hurtig, sikker og økonomisk start på udnyttelsen af Færøernes undergrund, at jeg ikke mener man kan tillade sig den luksus, at tage nogen form for chancer. (Citat slut).

Gårsdagens episode med «Hvidbjørnen» har vist, at min «sunde skepsis» ikke var «grebet ud af luften».

Advarsel

Jeg synes det er lidt uheldigt, at der må sidde en mand næsten nede ved ækvator og forudsige den potentielle fare for industrispyonage fra udenlandske «seismiske-skibe» i de færøske farvande ca. 7000 km mod nord.

Selv om jeg for fire måneder siden «råbte gevald» og «påpeget faren», samt opfordret til at lade flådestationens skibe og flyvere holde udkig med disse skibe, så er iordagens afsløring af de ulovlige seismiske aktiviteter sket ved «et rent lykke-traf», fordragsat af af «Hvidbjørnen» tilfældigt kommer til at krydse det seismiske skibs arbejdsline.

Derved opdager Hvidbjørnen «tilfældigt» at

amerikansk seismisk skib ligger og «malter den færøske undergrund for strategiske oplysninger».

I vores nødemere tid med «intelligent-computers» og «Star-war» udstyr, kan det ikke være den store viden-skab i fredstid at holde øje med om fire små både kommer inden for det færøske område, og om de evt. udfører seismiske undersøgelser.

Hvis man ikke kan klare en så simpel opgave i fredstid, tør man slet ikke tænke på, hvad der ville ske med et bevogetningskøb i krigstid. 200 sømil er jo inden for almindelig «missil-rækkevidde».

Fortsat god jagt. Med venlig hilsen

Bahrain, 30.8.1993 Sverre Dan Joensen

FLEET REPORT							
Number/ Type of Unit	Range (length FT)	Range (dwt)	Range (hp)	Number/ Type of Unit	Range (length FT)	Range (dwt)	Range (hp)
11 MSV	82-136	24-292	1,272-2,400	Underwater Reelers, Bremen, Germany			
58 OREW	90-120	13-238	360-2,400	2 FPS	98	1,300	3,300-5,400
126 FS	180-252	743-2,833	1,700-4,500	3 SA	80-103		2,750
48				2 SAFF	102		
Tribe Fleet, Panama City, Florida, USA				Vipac, Brabant, Netherlands			
4 OREW	100-110	130	2,400-2,700	2 APT3		9,300-1,850	4,300-5,100
Union De Remorqueur et de Sauvage, Antwerp, Belgium				3 PPT4	180-252	850-1,350	2,100-4,300
3 APT47			6,000-13,000	2 STB	174		1,400-2,100
1 APT58A							

Seismic Vessels									
Name	Length (FT)	Beam (FT)	# of streamers	# source arrays	Name	Length (FT)	Beam (FT)	# of streamers	# source arrays
Compaie Générale de Géophysique, Massy, France					Seawater 295	48	3+	10	
Alcor 313	58	3	8		Tenaxus 273	58	3+	8	
Stormy 288	48	2	8		Maria 128	27	1	2	
Rig Master 238	45	2	8		Sassa 98	27	1	2	
Stratos 268.5	48.5	1	4		Funder 96	27	1	2	
Zephyr 268	48.5	1	4		Halikarlas Seismoships, Houston, Texas, USA				
Harmonia 313	58	4	8		Rafix Sea 225	40	2	2	
Acadian Seacher 217	44	2	2		Castro Green 88	40	2	2	
Acadian Seacher 217	44	2	2		J. J. Higgins 180	38	1	2	
Geo-Praxis, Paris, France					Indian Sea 354	40	2	2	
Seaphire 248	44	3+	8		Kentia 275	41	2	2	
Emerald 265	49	3+	8		Pacific Star 268	48	2	2	
Diamond 265	49	3+	8		Polar Prince 250	42	2	2	
Topaz 265	49	3+	8		Polar Princess 250	48	3	2	
Beta 247	52	3+	8		Sea Star 265	40	2	2	
Gamma 247	52	3+	8		S. C. Venter 180	38	2	2	
Resolution 247	52	3+	10		Praxis Seismic, Houston, Texas, USA				
Searcher 247	52	3+	8		Chromar 236	52	2	8	
Tau 248	48	3+	8		New Venture 20	58	3	8	
Longie 245	41	3+	8		Besse Chouest 24	40	3	8	
Minnie 301	50	3+	8		Ede Chouest 214	40	3	8	
Echo 225	41	2	8		Sea Explorer 213	48	3	8	
Kappa 218	33	2	8		Marine International 278	36	3	8	
Delta 188	37	2	8		Nordic Explorer 288	54	5	8	
Sigma 187	38	2	8		Uttar Explorer 268	58	5	8	
Alpha 287	50	3	8		Discovery Explorer 275	42	1	8	
Mu 285	47	3	8		Seismic Marine, Morgan City, Louisiana, USA				
Rho 285	47	3	8		Acadian Seacher 217				
Pi 180	40	3	8		Acadian Seacher 217				
Chi 190	40	3	8		Shell Offshore, New Orleans, Louisiana, USA				
Psi 190	40	3	8		300				
Omega 190	40	3	8		Underwater Reelers, Bremen, Germany				
Edson Chouest 220	48	2	8		Western Geophysical, Houston, Texas, USA				
Winap 511	296	44	1	8	Sea 266	40	1	1	
A. Snelzet 269	49	2	8		Wind 290	40	1	1	
Seawinger 285	66	3+	10		Harbour 303	40	1	1	
					Harbour 303	40	1	1	
					Harbour 303	40	1	1	
					Harbour 303	40	1	1	

Um nóg stóur áhugi er, skipar STH fyrri skeiði í

SKELTISKRIVING

Skeiður: BT93037 SKR

Tíð: 14 skulatimar
 Fríggjadag 17. september 1993 kl. 19.00 - 22.15
 Leygardag 18. september 1993 kl. 14.00 - 22.15

Stað: Føroya Handilsskúli í Torshavn.

Kostnaður: Kr. 1.200,- fyrri hvønn. Iroknað tífar og mat.

Skeiðleiðan verður Oddbjörg Højgaard.

Vattan um skeiðluttøku verður givin eftir lokuð skeið.

Nagrennigar upplýsingar um endamál og innihald og tílmeldingarblað faast á Føroya Handilsskúla

Seinasta freist at bóða frá luttøku er týsdagin 7. september 1993

SKEIÐTÆNASTA HANDILSSKULANS
 STH*Eftir- og viðariútbúgving á Føroya Handilsskúla

Postsmoga 177, Marknagilsvegur 77, 110 Tórshavn, Tlf. 17177, Fax 13374

Eitt svar til vart ley seismiska skipina sum eru í heiminum í dag. Undirskrivað er Acadian Seacher sum var á ferðum úti og sá ári ley harði skipina sum gera kanningar fyrri BP í sama øki nevniliga Pacific og Norda Explorer Harumframt er Patricia Haggart eisini við í virlutinum. Hann gjørdi kanningar fyrri Total undir Føroyum í fjør.

Kvinnuhúsið

Raðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hósdag frá kl. 19.00-21.00, inngongd hjá KFUM, Oman Pleuvarða 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 14.30-16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 14.30-7.00 á morgni.

Eliaskirkjan, Vesterbotrógv 49

Moti er hvørt leygarkvöld kl. 19.00.

Bussarnir 6, 16, 28 og 41 stobga nærindis.

Nærri læst at víta á tlf. 031-242268 ella 031-578999.